

Valtioneuvoston asetus

**tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston
asetuksen liitteen muuttamisesta**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun
valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liite, sellaisena kuin se on asetuksessa 778/2024,
seuraavasti:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2026.

Helsingissä 21.5.2026

Opetusministeri Anders Adlercreutz

Hallitussihteeri Maria Soininen

Tutkintojen, oppimäärien ja muiden osaamiskokonaisuuksien sijoittuminen vaativuustasoille

Kansallinen vaativuustaso / eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen taso	Tutkinnot, oppimäärät ja muut osaamiskokonaisuudet
<p>Taso 1</p> <p>Hallitsee yleistiedot ja perustaidot, joita vaaditaan opiskelua varten sekä yksinkertaisten tehtävien suorittamiseksi selkeässä toimintaympäristössä suoran valvonnan alaisena.</p> <p>Otaa ohjattuna vastuuta oppimisestaan. Viestii suullisesti ja vastaa yksinkertaiseen kirjalliseen viestintään omalla äidinkielellään.</p>	
<p>Taso 2</p> <p>Hallitsee monipuoliset yleistiedot sekä kognitiiviset ja käytännön perustaidot, joita vaaditaan, jotta pystyy hyödyntämään näitä tietoja tehtävien suorittamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi. Noudattaa sääntöjä ja käyttää monipuolisia välineitä ja työkaluja itsenäisyyttä vaativassa valvotussa toimintaympäristössä.</p> <p>Kantaa vastuuta ja toimii oma-aloitteisesti.</p> <p>Otaa vastuuta oppimisestaan. Valmius elinikäiseen oppimiseen. Osaa toimia tutussa opiskelu- ja työyhteisössä. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa tekstejä äidinkielellään.</p>	<p>Perusopetuksen oppimäärä</p> <p>Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA)</p> <p>Kotoutumiskoulutus</p>

<p>Valmius vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	
<p>Taso 3</p> <p>Hallitsee oman työ- tai opintoalansa tietoperustan, periaatteet, prosessit ja yleiset käsitteet sekä tietyt kognitiiviset ja käytännön taidot, joita vaaditaan tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen. Valitsee ja soveltaa perusmenetelmiä, -työkaluja, -materiaaleja ja -informaatiota. Mukauttaa toimintansa olosuhteisiin ja toimintaympäristöön ratkaistessaan ongelmia.</p> <p>Vastaa omien tehtäviensä loppuun suorittamisesta ja toimii turvallisesti työ- tai opiskeluyhteisössä. Valmiudet toimia tehtävissään aloitteellisesti ja vastuullisesti. Ymmärtää työelämän ja yritystoiminnan merkityksen yksilölle ja yhteiskunnalle. Arvioi omaa osaamistaan sekä työhön tai opiskeluun liittyviä toimia, taitoja ja valintoja.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Osaa toimia tutussa opiskelu- ja työyhteisössä. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa monipuolisia tekstejä äidinkielellään. Valmius vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja ainakin yhdellä vieraalla kielellä myös kansainvälisesti.</p>	<p>Taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä</p> <p>Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)</p> <p>Kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus</p>

<p>Taso 4</p> <p>Hallitsee oman työ- tai opintoalansa tietoperustan laajoissa asiayhteyksissä sekä tietyt kognitiiviset ja käytännön taidot sekä ilmaisukyvyyn ja hyödyntää näitä tietoja ja taitoja ratkaistaessa oman alan erityisongelmia ja suorittaessaan alan tehtäviä. Työskentelee itsenäisesti yleensä ennustettavissa, mutta mahdollisesti muuttuvissa toimintaympäristöissä.</p> <p>Vastaa omien tehtäviensä loppuun suorittamisesta sekä toimii turvallisesti ja vastuullisesti työyhteisössä. Toimii taloudellisesti, tuloksellisesti ja suunnitelmallisesti sekä järjestelee työnsä huomioiden muut toimijat. Kykenee valvomaan muiden suorittamia rutiinitehtäviä. Valmiudet toimia yrittäjämäisesti toisen palveluksessa tai alan itsenäisenä yrittäjänä. Arvioi omaa osaamistaan ja tehtäväaluettaan ja parantaa työhön tai opintoihin liittyviä toimia. Kehittää itseään ja työtään.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa eettisten periaatteiden mukaisesti. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa monipuolisia, myös alaan liittyviä, tekstejä äidinkielellään. Viestii toisella kotimaisella kielellä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä myös kansainvälisesti.</p>	<p>Lukion oppimäärä</p> <p>Ylioppilastutkinto</p> <p>Ammatilliset perustutkinnot</p> <p>Ammattitutkinnot</p> <p>Rikosseuraamusalan tutkinto</p> <p>Pelastajatutkinto</p> <p>Hätäkeskuspäivystäjätutkinto</p> <p>Rajavartijan peruskurssi</p> <p>Aliupseerin perustason opintokokonaisuus</p>
<p>Taso 5</p>	

<p>Hallitsee oman alansa laaja-alaisen ja/tai erikoistuneen tietoperustan sekä kognitiiviset ja käytännön taidot sekä ilmaisukyvyyn ja hyödyntää näitä tietoja ja taitoja ratkaistessaan luovasti abstrakteja ongelmia ja suorittaessaan alan tehtäviä. Ymmärtää ammatillisten tehtävälueiden sekä alan ja eri alojen rajapinnat ja yhteydet laajempiin kokonaisuuksiin. Toimii alansa erikoisosajana ja kehittää toimintaa, tuotteita ja/tai palveluita. Johtaa ja valvoo tarvittaessa toimintaympäristöjä ja toimintoja, jotka muuttuvat ennakoimattomasti. Opastaa muita ja valvoo muiden suorittamia tehtäviä. Hyvä valmius toimia alan itsenäisenä yrittäjänä. Arvioi ja kehittää omia ja muiden suorituksia ja työtä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa eettisten periaatteiden mukaisesti. Viestii suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään. Viestii toisella kotimaisella kielellä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä myös kansainvälisesti.</p>	<p>Erikoisammattitutkinnot</p> <p>Alipäällystötutkinto (pelastusala)</p> <p>Aliupseerin yleistason (1 ja 2) opintokokonaisuus</p> <p>Aliupseerin mestaritason opintokokonaisuus</p>
<p>Taso 6</p> <p>Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen. Ymmärtää ammatillisten tehtävälueiden ja/tai tieteenalojen</p>	<p>Ammattikorkeakoulututkinnot</p> <p>Alemmat korkeakoulututkinnot</p> <p>Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen erikoistumiskoulutukset, joiden</p>

<p>kattavuuden ja rajat. Hallitsee edistyneet kognitiiviset ja käytännön taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin ja toteutuksiin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteenalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi.</p> <p>Työskentelee itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä. Johtaa monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita. Kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. Vastaa oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään. Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	<p>kohderyhmänä ovat alemman korkeakoulututkinnon tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt</p> <p>Kirkon erityiskoulutukset</p> <p>Pastoraalitutkinto</p>
<p>Taso 7</p> <p>Hallitsee laaja-alaiset ja pitkälle erikoistuneet oman alansa erityisosaamista vastaavat käsitteet, menetelmät ja tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana. Ymmärtää oman ja</p>	<p>Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot</p> <p>Ylemmät korkeakoulututkinnot</p> <p>Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen</p>

<p>muiden alojen rajapintojen tietoihin liittyviä kysymyksiä ja tarkastelee niitä ja uutta tietoa kriittisesti. Ratkaisee vaativia ongelmia myös luovin toteutuksin tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa, jossa kehitetään uusia tietoja ja menettelyjä sekä sovelletaan ja yhdistetään eri alojen tietoja.</p> <p>Työskentelee itsenäisesti alan vaativissa asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä. Johtaa ja kehittää monimutkaisia, ennakoimattomia ja uusia strategisia lähestymistapoja. Johtaa asioita ja/tai ihmisiä. Arvioi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa.</p> <p>Kartuttaa oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaa muiden kehittymisestä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään. Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee vaatimaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.</p>	<p>erikoistumiskoulutukset, joiden kohderyhmänä ovat ylemmän korkeakoulututkinnon tai ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt</p> <p>Ylempi pastoraalitutkinto</p> <p>Esiupseerikurssi</p> <p>Yleisesikuntaupseerikurssi</p> <p>Sotatalouden ja tekniikan lisäopinnot</p> <p>Rajatun lääkkeenmääräämisen erikoispätevyys</p>
<p>Taso 8</p> <p>Hallitsee laajat kokonaisuudet ja asiayhteydet. Hallitsee edistyneimmät ja/tai erikoistuneimmat sekä syvällisimmät tiedot, taidot ja/tai teoriat, jotka sijoittuvat oman alan edistyneimmälle ja /tai</p>	<p>Yliopistojen ja Maanpuolustuskorkeakoulun tieteelliset ja taiteelliset jatkotutkinnot (lisensiaatin tutkinnot ja tohtorin tutkinnot)</p> <p>Erikoislääkärikoulutus</p>

<p>erikoistuneimmalle tasolle ja alojen väliselle rajapinnalle. Soveltaa asioita luovasti. Luo uutta tietoa hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Tekee itsenäistä ja luotettavaa tieteellistä tai taiteellista ja ammatillista tutkimustyötä. Kehittää ammatillisia tehtäväalueita ja/tai tieteen- tai taiteen alaa. Kehittää ja soveltaa uusia ideoita, teorioita, lähestymistapoja tai prosesseja vaativimmissa toimintaympäristöissä. Työskentelee itsenäisesti alan vaativimmissa asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä. Johtaa asioita ja/tai ihmisiä. Tekee sellaisia synteesejä ja kriittisiä arviointeja, joita vaaditaan monimutkaisten ongelmien ratkaisemiseen tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa. Laajentaa ja uudelleen määrittää tietoja tai ammattikäytäntöjä.</p> <p>Kartuttaa oman alansa tietoja ja/tai vastaa muiden kehittymisestä.</p> <p>Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä tiedeyhteisölle että yleisölle oman tutkimusalan ja koko tieteenalan ja/tai ammattialan kysymyksistä äidinkielellään. Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee vaativaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin</p>	<p>Erikoishammaslääkärikoulutus</p> <p>Erikoiseläinlääkärikoulutus</p>
--	--

yhdeällä vieras kielellä.	
---------------------------	--